

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Pescicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2015 prin care a fost admis apelul declarat de SA „Pescicultorul”, casată parțial hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 martie 2015 și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

contată:

La 03 octombrie 2011, SA „Pescicultorul” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Ciobanu cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor.

În motivarea acțiunii a invocat că prin Dispoziția Sovietului de Miniștri al RSSM nr. 1048 din 24 decembrie 1966 (în vigoare până în prezent), Întreprinderii piscicole Ungheni i-a fost atribuit în folosință fără termen obiectivul acvatic „Semeni” cu suprafața de 52,23 ha.

Sușține că ulterior, Întreprinderea piscicola Ungheni, în conformitate cu prevederile Hotărârii Parlamentului RM nr. 391-XIII din 15 martie 1995, a fost reorganizată în SA „Pescicultorul”, iar digul și construcțiile hidrotehnice ale acestui iaz au fost incluse în capitalul social al SA „Pescicultorul” și privatizat în conformitate cu Legea cu privire la Programul de Stat de privatizare pentru anii 1995-1996.

Remarcă că societatea la obiectivul acvatic „Semeni” deține cu drept de proprietate privată construcția hidrotehnică, pe când terenul subacvatic a rămas ca proprietate a statului, fiind atribuit societății cu drept de folosință fără termen în baza Dispoziției SM nr. 1048-p din 24 decembrie 1966.

Menționează că dreptul de proprietate asupra digului și a construcțiilor hidrotehnice a obiectivului acvatic „Semeni” a fost înregistrat de oficiul Cadastral

Ungheni la 05 iulie 2000 și reînregistrat la 27 octombrie 2010 sub nr. 925920508801/02.

Având în vedere prevederile art. 28 alin. (7) din Legea privind fondul piscicol, prin decizia Consiliului com. Petrești din 11 iulie 2000 și hotărârea Comisiei de licitație și concurs din 06 iulie 2000, obiectivul acvatic „Semeni” a fost dat în arendă persoanei fizice Ion Ciobanu.

Afirmă că deciziile menționate au fost anulate ca ilegale prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010, însă Ion Ciobanu continua activitatea economică la acest obiectiv acvatic.

Indică că pârâțul angajând paznici, crează obstacole pentru desfășurarea activității normale a întreprinderii, încălcându-i dreptul asupra proprietății, deoarece SA „Piscicultorul” nu poate folosi obiectivul acvatic și duce pierderi considerabile.

Menționează că la adresările către Ion Ciobanu, prin intermediul Consiliului com. Petrești, ultimul a răspuns ca are contract de arenda a iazului Semeni din 12 iulie 2000 și se va supune numai instanțelor judecătorești privind evacuarea sa.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. art. 37 Cod funciar, art. 216-230 Cod civil, art. 6, 106 și 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, declararea nulității contractului de arendă a patrimoniului și contractului adițional încheiat între Ion Ciobanu și Primăria com. Petrești, înlăturarea obstacolelor create de Ion Ciobanu în folosirea și utilizarea obiectivului acvatic „Semeni” și încasarea taxei de stat în mărime de 100 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 26 martie 2013 a fost scoasă de pe rol cererea SA „Piscicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu, intervenient accesoriu Primăria sat. Petrești, r-nul Ungheni cu privire la declararea nulității contractului de arendă a bazinului acvatic „Semeni” încheiat între Ion Ciobanu și Primăria sat. Petrești, r-nul Ungheni și evacuarea obiectelor amplasate de pârât pe malul acestui obiectiv acvatic.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2013 a fost admis recursul declarat de SA „Piscicultorul”, casată încheierea Judecătoriei Ungheni din 26 martie 2013 cu restituirea pricinii spre examinare în fond în același complet de judecată.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor, SA „Piscicultorul” a solicitat declararea nulității contractului de arendă a patrimoniului și contractului adițional încheiat între Ion Ciobanu și Primăria com. Petrești, cu aducerea părților în poziție inițială, înlăturarea obstacolelor create de Ion Ciobanu în folosirea și utilizarea obiectivului acvatic „Semeni” cu evacuarea obiectelor amplasate de către acesta pe malul obiectivului acvatic menționat.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2013 a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Consiliul com. Petrești în acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Pescicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu cu privire la anularea contractului și înlăturarea obstacolelor.

La 08 aprilie 2014, Ion Ciobanu a depus cerere reconvențională împotriva SA „Piscicultorul”, intervenient accesoriu Camera Înregistrării de Stat, Consiliul com. Petrești, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată a SA

„Piscicultorul” cu privire la înlăturarea obstacolelor și anularea contractului de arendă din 12 iulie 2000, anularea hotărârii CÎS din or. Ungheni din 12 noiembrie 1996 cu privire la înregistrarea de stat a SA „Piscicultorul” și a certificatelor înregistrării de stat nr. 155023259 și nr. 1003609001626.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 10 aprilie 2014 a fost refuzat în primirea cererii reconvenționale depusă de Ion Ciobanu, fiind remisă lui Ion Ciobanu cererea reconvențională cu toate documentele anexate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2014 a fost respins recursul declarat de Ion Ciobanu și menținută încheierea Judecătoriei Ungheni din 10 aprilie 2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 martie 2015 a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2015 a fost admis apelul declarat de SA „Pescicultorul”, casată parțial hotărârea primei instanțe și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial, anulat contractul de arendă a patrimoniului și contractul adițional încheiat între Ion Ciobanu și Primăria com. Petrești, în rest hotărârea a fost menținută.

La 05 februarie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Ion Ciobanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că presupusele probe depuse de SA „Piscicultorul” nu puteau fi legalizate notarial, deoarece aceste probe au fost obținute ilegal.

Menționează că adeverința de privatizare eliberată de fostul director al Agenției de Privatizare Ungheni nu poate fi considerată act juridic, deoarece nu are număr de înregistrare, are doar data emiterii și anume, 30 iunie 2000, fiind emisă de către o persoană neîmputernicită și în contradicție cu prevederile art. 42 din Regulamentul emis prin Hotărârea Guvernului nr. 688 din 09 octombrie 1995.

Astfel fiind, consideră că probele prezentate de către intimat nu corespund prevederilor art. 138 alin. (4) CPC.

Având în vedere prevederile art. 122 alin. (3) CPC, remarcă că presupusa Adeverință de Privatizare fără număr, emisă de o persoană neîmputernicită nu poate fi admisă în calitate de probă, deoarece Departamentul Privatizării nu l-a împuternicit pe fostul director al Agenției de Privatizare Ungheni să elibereze careva adeverințe.

Afirmă că decizia recurată a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 130 alin. (1) CPC, deoarece instanța de apel nu a arătat în temeiul cărei legi a anulat contractul de arendă, mai mult ca atât greșit a constatat că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010 prin care a fost anulată decizia Consiliului com. Petrești din 11 iulie 2000 și decizia Comisiei de Licitație din 06 iulie 2000, a fost adoptată în privința obiectivului acvatic cu suprafața de 52,23 ha și a contractului de arendă menționat.

Consideră că instanța de apel a încălcat prevederile art. 139 alin. (2) CPC, deoarece a admis, cu bună știință, depunerea unor probe false de către intimat prin

depunerea unei adeverințe de privatizare emisă în contradicție cu prevederile legale.

Afirmă că contrar prevederilor art. 249 CPC, Curtea de Apel Bălți și-a atribuit din oficiu dreptul de a corecta presupusele greșeli admise de o altă instanță de apel, admitând în calitate de probă decizia Curții de Apel Chișinău care se referă la obiective acvaticice ce nu coincide cu nr. cadastral și suprafețele reale prevăzute în contractul de arendă menționat.

Menționează că instanța de apel incorect a făcut referire la art. 50 Cod civil în redacția din anul 1964, deoarece SA „Piscicultorul” nu este și nici nu poate fi parte în contract, or, contractul de arendă a fost încheiat între el și Primăria com. Petrești.

La 09 februarie 2016, Consiliul com. Petrești a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

Afirmă că în decizia recurată nu este specificat cu certitudine contractul de arendă a patrimoniului care urmează a fi declarat nul, nefiind indicată nici mărimea și nr. cadastral al obiectivului acvatic.

Consideră că decizia recurată nu a fost adoptată în temeiul probelor, dar în temeiul unor presupuneri, deoarece decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010 se referă la două obiective acvaticice cu numere cadastrale și suprafețe de 32 ha și 44 ha care nu corespund cu suprafața de 52,23 ha și nr. cadastral de 9259000029, care nu a fost subiect al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010.

Afirmă că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010 constituie o eroare de judecată care a fost luată în lipsa procesului – verbal de judecată, iar instanța de apel s-a expus asupra a două adeverințe de privatizare cu numere cadastrale și cu numere de înregistrare nr. 1771/00 și nr. 1787/00 din 30 iunie 2000, eliberate conform hotărârii Judecătoriei Ungheni din 01 iulie 2007 de către departamentul privatizării și care nu au fost prezentate de către SA „Piscicultorul” nici într-o instanța de judecată pe parcursul examinării litigiului dintre SA „Piscicultorul” și Consiliul comunei Petrești.

Indică că la ședința instanței de apel din 17 noiembrie 2015, SA „Piscicultorul” a prezentat o presupusă copie a adeverinței de privatizare, emisă în contradicție cu prevederile art. 42 din Hotărârea Guvernului nr. 688 din 09 octombrie 1995.

Sușține că în anul 2000 și 2010-2011, OCT Ungheni a înregistrat bunurile imobile a SA „Piscicultorul” în temeiul unii adeverințe de privatizare ilegale, fără număr de înregistrare și eliberată de funcționarul Agenției de Privatizare Ungheni, care nu avea împuternicirile respective.

Consideră o aplicare inoportuna a normelor de drept material de către instanța de apel în constatarea precum că art. 10 și art. 41 Cod funciar reglementează modul de transmitere în arendă a obiectivelor acvaticice, deoarece art. 63 Cod funciar, prevede că modul de folosire a terenurilor din fondul apei este stabilit de o legislație specială, prin urmare, nu de Codul funciar.

Afirmă că SA „Piscicultorul”, nefiind parte a contractului a cărui nulitate a solicitat, neavând careva temei, suport juridic pentru a-și înregistra drepturile de

posesie, nu a avut nici dreptul să solicite nulitatea contractului de arendă încheiat între Primăria com. Petrești și Ion Ciobanu.

Mai notează că SA „Piscicultorul” nu a depus careva probe care ar confirma că terenul din contractual de arendă menționat era proprietate a statului, or, în proprietatea statului terenul a fost înscris prin Hotărârea Guvernului nr. 959 din 04 august 2003, anulată prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din anul 2004.

Indică că terenurile din fondul apelor pe teritoriul cărora se află înregistrate ilegal construcții hidrotehnice în proprietatea SA „Piscicultorul”, aparțin cu drept de proprietate Primăriei com. Petrești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 18 decembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 163, vol. II), fiind recepționată de către recurentul Ion Ciobanu la 23 decembrie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 165, vol. II), iar la 22 decembrie 2015 – de către recurentul Consiliul com. Petrești, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 166, vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2015 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță